

սուրբ երևումի վանքն հանդերձ միաբանիւքն ևս ի քեզ յանձին, տեսնում զքո հարազատ սիրելութիւնդ թէ որպիսի հոգսունակութեամբ տիրութիւն անելոց ևս վերոյ գրելոցս. զի յետ քանից աւուրց նոցա ևս մխիթարական զիր գրելոց եմ. որպէս որ հասարակ ակնայ քաղաքի ժողովրդեանն գրեցի և յղեցի ընդ մեր յովսէփ վարդապետին. կրկին լեր ողջ քրիստոսիւ տերամբ մերոյ. Ամէն:

ԾԸ.

Ակնարկութիւնը՝ որով կը սկսի մեր հետագայ նամակը՝ Ռուսիոյ Աննա Գուրլանտիոյ կայսրուհւոյն մասին է (1730-1740): Սա զուար էր Մեծն Պետրոսի եղբոր իվան Հինգերորդի: Իր ամուսինը Փրեդերիկ-Գուլիելմոս զուքս Գուրլանտիոյ տարի մը վերջ կը մեռնի: Արքունի թագը Աննայի կ'ընծայուի՝ գաղտնի գերագոյն խորհուրդին կողմանէ, փոխանակ ըստ օրինի Մեծն Պետրոսի դստեր տալու:

Վաւերաթուղթիս թուականի շրջանին մէջ տեղի կ'ունենայ Լեհաստանի յաջորդութեան կռիւը. ճիշդ այդ է որ կ'ակնարկուի նամակին մէջ:

Հ. Եղիա կը նշանակէ նաեւ զանազան նորալուրեր ժամանակակից կեանքէն՝ առևտրական խնդիրներու և ուրիշ քաղաքական ղէպքերու շուրջ:

Գերայարգեցիկոյ և վսեմագունեղի տեսան տեսան Մխիթարայ վարդապետի Աստուածարամուշխան, և Աբբայ Հօրն մերոյ

. . . Մօսկօֆու ռէճինան, որ այժմ անկախ յումեքէ թագաւորէ, յղեալ է նա կայսերն՝ իբր նշան սիրոյ գերիս սամուր քիւրքս, նաև վասն վեցից տանց զարդարանք, և սոյն զարդարանքն խաթայու է, այսինքն չինիմաչնու, նաև այլք իբք մեծագինք, և զինք սոցին արժեն չորս միլեօն: Եւ ի վերայ այսր ամենայնի Նրի [50,000]՝ զինուորք ևս յղեալ է ի ռէնեօ ընդդէմ ֆրանսըզի զօրուն: Նալուանի որդւոյն խոստացեալ է պահել զլէնէստան, և զօրքն սակոտնի գնասցեն ի ըռէնեօ, և այժմ ի լէնէստան ի թաղաղութեան է, զի այնք որք էին ապստամբք, նոքա ևս զներուսն խնդրելով ի թագաւորէն հնազանդեցան նմա: Ոմն վաճառական եկն աստ ի յիզմիրու, և պատմեաց թէ ներ տաճկաց զոյ մեծ իմն խոռվութիւն պատճառաւ կարմիր գտակին. յենիչէրիքն ոչ կամին գնալ ի յարևելս ընդդէմ պարսից: Ի յիզմիր 40 տրամ հաց 1 ստակ, և մսի օխան 2 փարայ, այն ևս է լղար: Ի պաղտատ ալուրի քիլէն 500 զուշ էլեր է, քիլէն 90 ոխայ է: Բազումք ի սովէ և ի ջրոյ մեռեալ են: Մեծագոյն յոյս զոյ հաշուութեան, և ի բերանս բոլորից անձանց, թէ աստ իցէ և թէ ի վէնա սոյնս է, ապա թէ ոչ, մեծագոյն արինանհեղութիւն լինելոց է յերկոցունց կողմանց: Ի վէնա 34 տեղ սօլտատ գրեն, իսկ աստ և ի յայլ տեղիս ձիաւոր գատանայ: Զօրքն թագաւորին մերոյ նպաստութեամբ այլոց իշխանաց կարի յոյժ բազմաթիւք եղեն յայս անգամ ըստ որում համբաւեն...

Ն. Խ. Եղիա վարդապետ

1735 ապրիլի 1
[Պելկրատ]

1. Կարոլոս Զ. կայսր Աստրիոյ:
2. Պատմութիւնը կը նշանակէ 20,000: